

Nemzetpolitikai összefoglaló

2017. 24. hét



MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET



Méltóképpen ünneplik a lovagkirályt Szépvízen

Az erdélyi Szent László települések találkozájával kezdődött meg kedden Csíkszépvízen a Szent László-emlékév. E hónap minden elkövetkező keddjén a lovagkirályra emlékező rendezvényekkel kapcsolódnak be a magyar kormány által meghirdetett, az egész Kárpát-medencére kiterjedő emlékezési sorozatba. Az eseménysorozat ünnepélyes megnyitóján Ferencz Angéla, a Hargita Megyei Kulturális Központ vezetője köszöntötte az egybegyűlteket azon a településen, ahol elmúlt években különös hangsúlyt fektetnek a település névadójának tiszteletére és emlékének ápolására. „A legenda szerint a csatából visszatérve, a völgyben talált patakban itatta meg lovát Szent László, azt mondva neki: igyál, lovam, mert ez szép víz” – idézte fel a helyi legendát a kulturális központ vezetője. Hozzátette, Szépvíz bekapcsolódott a magyar kormány által 2017-re meghirdetett Szent László-emlékév rendezvénysorozatába: történelmi vetélkedő, dokumentumfilm-bemutató, fotókiállítás és búcsús zarándoklat követi egymást. Ferencz Angéla szerint mindez nagyszerű közösségépítő kezdeményezés, ritka pillanat. Ferencz Tibor, Szépvíz község polgármestere örömet fejezte ki, hogy ennyi, a lovagkirály emlékét híven őrző település képviselteti magát a rendezvényen, ezek közül is kiemelte Nagyváradot. „A magyar kormány az emlékév megszervezésével nagy hangsúlyt fektet arra, hogy legnagyobb történelmi személyiségünket állítsa elének. Az ilyen példaképekre nagy szükség van a mai világban még inkább, mint máskor” – fejtette ki a polgármester. Szilágyi Péter, a magyar Nemzetpolitikai Államtitkárság helyettes államtitkára Szent László király trónra lépésének 940. és szentté avatásának 825. évfordulójára utalva azt mondta, hogy a megingathatatlan magyar uralkodó emlékét idézik, azét a királyét, aki kijelölte az ország határait, püspökségeket alapított, bátorságot, büszkeséget, és a keresztényi szeretet erényét mutatta fel. Prohászka Ottokár püspököt idézve pedig kijelentette, hogy Szent Lászlónak köszönhetően vált végre kereszténnyé a Kárpát-medence magyarsága. Kelemen Hunor parlamenti képviselő, az RMDSZ elnöke Szent László életművéből a két legfontosabb mozzanatként emelte ki, hogy függetlenként megszilárdította az országot, valamint végérvényesen elkötelezte azt a kereszténység felé. Mint mondta, ez az örökség az, amely ma is kijelöli számunkra az utat, amit járni akarunk.

Román külügy: a magyar hivatalosságok folyamatosan provokálnak

Csalódottságát fejezte ki a román külügyminisztérium szóvivője, Paul Ciocoiu Lázár János, a magyar Miniszterelnökséget vezető miniszter nyilatkozata miatt, amelyet a román hatóságokat „provokáló” kijelentések közé sorol Ciocoiu. „Hozzászoktunk már a Miniszterelnökséget vezető miniszter nemrégiben tett nyilatkozataihoz, mint ahogyan más magas rangú magyar hivatalosságok nyilatkozataihoz is, amelyeket az 1920-as trianoni békeszerződés évfordulóján, június 4-én tesznek. Sajnáljuk, hogy ilyen nyilatkozatok születtek, és csalódottságunkat fejezzük ki amiatt, hogy a magyarországi hivatalosságok folyamatosan provokatív hozzáállásról tesznek tanúbizonyságot a román hatóságokkal, a



román néppel és annak történelmével szemben. Ugyanolyan aggasztó számunkra a budapesti hivatalosságok azon retorikája is, amellyel megkérdőjelezzik a világháborúk után Európában kialakult jogrendet, amely a régió biztonságának és stabilitásának garanciája” – nyilatkozta az Agerpres által idézett külügyi szóvivő. Ciocoiu hangsúlyozta, a román hatóságok, különösen a külügyminiszter, folyamatos párbeszédet szorgalmaznak Budapestről, nyitottságot tanúsítottak, és a két állam közti stratégiai partnerség megerősítését és maximális kihasználását szeretnék elérni. A szóvivő szerint ezt bizonyítja az is, hogy külügyminiszteri kinevezése után Teodor Meleşcanu első útja Budapestre vezetett, és első román külügyminiszterként részt vett a magyar diplomaták éves gyűlésén. A szóvivő kijelentette, a jó szomszédság lényege a kölcsönös tisztelet, a párbeszéd, a diplomáciai csatornák kapacitálása az államok közti érzékeny témák megbeszélésére, amit a román fél folyamatosan szorgalmazott. „A budapesti hatóságok párbeszédet elutasító magatartását, az egyoldalú, provokáló nyilatkozatokat csak bíráló érheti, hiszen ezek egyáltalán nem járulnak hozzá a kölcsönös bizalom és a két társadalom közti tolerancia fokozásához” – tette hozzá Paul Ciocoiu az Agerpres szerint.



Különálló finanszírozást akar a nemzetiségi iskoláknak az MKP

A nemzetiségi oktatás fogalmának bevezetését, a nemzetiségi iskoláknak különálló finanszírozást, valamint utóbbiak támogatására egy pedagógiai intézet létrehozását irányozza elő oktatási stratégiájában a felvidéki Magyar Közösség Pártja (MKP), amelynek vezetői a stratégiában megfogalmazott célkitűzéseiket pozsonyi sajtótájékoztatójukon ismertették kedden. Az oktatási stratégia a Szlovákiában működő magyar oktatási nyelvű iskolák jogi feltételeinek bővítése, illetve anyagi helyzetük javítása céljával készült. A benne felvázolt elképzeléseket a felvidéki magyar párt hozzászólásként eljuttatta a Tanuló Szlovákia elnevezésű – az oktatásfejlesztés jövőbeli állami stratégiáit lefektető – programdokumentum készítőinek, illetve elküldte a szlovák szaktárcának is. Az MKP oktatási stratégiájának két pillére van: az elsőben az oktatási rendszerben igényelt változtatásokat írják le, a másodikban pedig azokat az átmeneti intézkedéseket, amelyeket a változtatások megvalósulásáig kell foganatosítani. Kiss Beáta, az MKP kulturális és oktatásügyi alelnöke a stratégiában megfogalmazott igényeket ismertette elmondta: nagyon fontos, hogy a közoktatási törvénybe bekerüljön a nemzetiségi oktatás fogalma, amire leginkább azért van szükség, hogy a jövőben megvalósulhassanak a nemzetiségi iskolák olyan sajátos igényei, mint például az anyanyelvi órák száma, a történelemórák saját oktatási anyaga vagy éppen a szlovák nyelv oktatásának módszertana. Az elvárások következő fontos pontja, hogy az iskolák normatív finanszírozásában jelenjen meg a kisebbségi iskolák specifikus helyzete. Erre a különálló finanszírozási modellre egyebek mellett a nemzetiségi oktatási intézmények rendszerint alacsonyabb diáklétszámából adódó hátrányos helyzetének kiküszöbölésére van szükség. A stratégia harmadik



sarkalatos pontjában egy államilag támogatott, a nemzetiségi iskolák céljait szolgáló pedagógiai intézet létrehozását kérik, amely egyebek mellett tankönyveket, módszertani segédanyagokat készítene. A nemzetiségi iskolák hálózatát érintő rendszerszintű megoldás megvalósításáig az MKP átmeneti intézkedésként egy alapítványi formában működő pályázati rendszer létrehozását javasolja. A pályázati rendszer egyebek mellett lehetőséget adna az óvodák és iskola előtti programok támogatására, az iskolák elengedhetetlenül szükséges infrastrukturális fejlesztéseinek támogatására, az iskolabusz-hálózat bővítésére, a szórványban és peremvidéken működő iskolák normatív támogatásának kiegészítésére, oktatási programok megvalósítására, illetve az egyházi és magániskolák pótfinanszírozására is.

Óry Péter: a Kulturális Alap létrejötte nem tekinthető a kulturális önkormányzatiság megvalósulásának

Óry Péter, az MKP Országos Tanácsának (OT) elnöke sajtótájékoztatón beszélt arról, hogy a pozsonyi törvényhozás által májusban megszavazott Kisebbségi Kulturális Alap létrehozását, melynek célja a kisebbségi kultúrára szánt kormánytámogatások elosztásának felügyelete, a szlovák sajtóban – gyakran tévesen – a kulturális autonómia egyfajta formájaként kezelik. Óry Péter ezzel összefüggésben hangsúlyozta: az alap esetében távolról sem lehet kulturális önkormányzat létrehozásáról beszélni, hanem olyan állami intézményről, költségvetési szervről van szó, amelyben az ott meghozott döntésekre a kulturális tárcának komoly befolyása van az általa kinevezett vezetőkön keresztül. Hozzátette: a rendszernek több kifogásolható része is van, s bár vitathatatlan pozitívum, hogy létrehozásával megemelkedik a kisebbségi kultúrára szánt állami támogatás keretösszege, azt is látni kell, hogy a magyar kultúrára fordítható összeg még azt sem éri el, amit a szlovák állam költségvetésébe tavaly áfaként befizettek a Magyarországról kapott, mintegy 30 millió eurót kitevő támogatások után. Rámutatott: az alap 8 milliós keretösszege, illetve annak a magyar kultúrára szánt része érdekes összehasonlításba helyezhető azzal a 3,3 millió eurós összeggel, amelyet a Magyarországon élő szlovák kisebbség kap az idén, holott a 30 ezer főt számoló ottani szlovák közösség számbelileg a felvidéki magyarság tizedét sem teszi ki.



Vučić a VMSZ képviselőivel tárgyalt

A kormányalakító személyéről folytatott konzultációk során a nemzeti közösségi pártok közül először a Vajdasági Magyar Szövetség képviselőit fogadta Aleksandar Vučić szerb államfő. A leendő kormányalakító személyéről még nem született döntés – erősítette meg Pásztor István, a VMSZ elnöke. Szerinte az a legfontosabb, hogy a leendő jelöltet



Aleksandar Vučić és a Szerb Haladó Párt testületei is elfogadják. Pásztor István elmondta: „Mi azért támogattuk őt, mint elnökjelöltet, mert a magyar közösségnek az az érdeke, hogy megmaradjon Szerbiában a politikai stabilitás. Ezért minden olyan személyi jellegű döntést el tudunk fogadni és támogatni tudunk, amelyik ennek a politikai stabilitásnak a fenntartását tudja biztosítani. Ez a kérdés a mi számunkra nem személyi jellegű, hanem elvi kérdés”. A találkozón egyebek mellett Vajdaság, valamint a nemzeti tanácsok jogállásával kapcsolatos fontos kérdések megoldásáról is tárgyaltak – mondta Pásztor István. Kiemelte, a VMSZ számára fontos, hogy az SZHP-vel közel egy évvel ezelőtt megkötött koalíciós partnerség továbbra is megmaradjon és zökkenőmentesen működjön. A találkozón a felek az alkotmánymódosítás kérdéséről is egyeztettek. Pásztor István elmondta, pártja továbbra is kiáll az egy évvel ezelőtt megfogalmazott álláspontjuk mellett. Reményei szerint ezek a pontok beépítésre kerülnek majd a jövőbeli alkotmány szövegébe.



Potápi: a kárpátaljai magyarságnak is kiemelt jelentőségű az EU-s vízummentesség

A nemzetpolitikai államtitkár szerint a kárpátaljai magyarság számára is kiemelt a jelentősége annak, hogy szabadon utazhatnak az Európai Unióba, és nagyban hozzájárul, hogy erősödjenek a kapcsolatok az anyaországgal. Potápi Árpád János az MTI-nek nyilatkozva üdvözölte, hogy életbe lépett az EU Ukrajna vízummentességéről hozott döntése, amelynek köszönhetően az ukrán állampolgárok szabadon, vízum nélkül utazhatnak az Európai Unió területére. Kiemelte: az európai uniós vízummentesség megvalósulása mérföldkő Ukrajna európai integrációs útján, amelyet Magyarország a kezdetektől elkötelezetten támogat. Az államtitkár emlékeztetett arra, hogy Magyarország az elsők között ratifikálta Ukrajna európai uniós társulási megállapodását, és az elmúlt években nagyon sokszor lépett fel Ukrajna uniós vízummentességének késleltetése ellen. A vasárnap hatályba lépő vízummentesség ezért a magyar kormány számára is fontos siker – hangsúlyozta Potápi. Magyarország érdeke a demokratikus, politikailag és gazdaságilag erős, a nemzeti kisebbségek jogait tiszteletben tartó Ukrajna – mondta az államtitkár, hozzátéve: az uniós vízummentesség életbelépése meghatározó ebben a folyamatban, amelyben a további haladás a magyar kormánynak kiemelt fontosságú.





Balog Zoltán Kanadában megerősítette a világ valamennyi magyar gyermekét segítő programot

A Kanadában tartózkodó Balog Zoltán miniszter a reformáció emlékünnepségén mondott beszédében megerősítette, hogy a kormány jövőre a világ valamennyi magyar gyermekét segítő programot indít. Az Emberi Erőforrások Minisztériumának vezetője kanadai látogatásán Niagara Fallsban részt vett a reformáció ötszázadik évfordulójának emlékére rendezett magyar ünnepségsorozaton. Huszonnégy lelkipásztor vezetésével több mint háromszáz magyar érkezett Ausztráliától az Egyesült Államokig a világ minden tájáról. Balog Zoltán elmondta, hogy a találkozón szabadtéri istentiszteletet tartottak, vonulás volt, majd beszédek hangzottak el és koncertmuzsika csendült, Kató Béla, az erdélyi református egyház püspöke pedig ajándékba vitt székely zászlóval örvendeztette meg az egybegyűlteket, akik között reformátusok, katolikusok, evangélikusok, baptisták egyaránt voltak. „Felemelő volt” – fogalmazott Balog Zoltán, s jelképesnek mondta, hogy a szervezők a református ünnepséghez éppen a katolikus karmeliták kolostorát és vendégházát bérelték ki, a hozzá tartozó templommal. Itt újította meg konfirmációs fogadalmát a több mint háromszáz jelen lévő magyar. Az ünnepélyes konfirmáción Balog Zoltán a kormány nevében köszönetet mondott minden magyar kereszténynek és lelkipásztoraiknak a magyarság és a hit megőrzéséért. Beszédében idézte az alkotmányt, amelynek hitvallása a minden magyarért vállalt felelősséget, a kereszténység nemzetmegtartó szerepét, a nemzet szellemi és lelki egységét rögzíti, s amelynek alapvetése kimondja, hogy Magyarország felelősséget visel a határain kívül élő magyarokért, elősegíti közösségeik fennmaradását és fejlődését, s támogatja magyarságuk megőrzésére irányuló törekvéseiket. A tárcavezető a konfirmáció ünnepsége után bejelentette a kormány köldökszínórprogramját. Ennek lényege, hogy 2018. január elejétől minden magyar édesanya, a világban bárhol is adjon életet gyermekének, egyszeri anyasági támogatást kap és felajánlják neki a babakötvényt, amelyhez a magyar kormánytól kapott alapösszegezen túl magas kamattámogatás is jár majd a gyermek 18 éves koráig. „Magyar gyermekekről van szó, s ők ugyanolyan fontosak, mint a Magyarországon született gyermekek” – fogalmazott Balog Zoltán az MTI-nek.

Ötnapos kanadai látogatása során Balog Zoltán ellátogatott az Európán kívüli legnagyobb magyar iskola, a torontói Szent Erzsébet Magyar Iskola évzáró ünnepségére is. A 200 tanulót oktató Szent Erzsébet iskola diákjai Arany János műveiből összeállított műsorral fogadták a minisztert és delegációját. Beszédében Balog Zoltán szólt arról a megkapó és felemelő érzésről, amely az óhazától nyolcezer kilométerre fogta el meghallván a magyar beszédet, s megtudván, milyen féltve óvják és őrzik a nemzeti kultúrát a távolban a másod- és a harmadgenerációs magyarok is. „Jó érzés nekünk, hogy magyar szót hallunk, távol az óhazától, és jó érzés nekik is, hogy az anyaország szeretettel öleli magához őket” – jelentette ki a miniszter az MTI-nek. Hozzátette: ezek a gyerekek jelentik a magyar jövőt Kanadában. A tárcavezető – Áder János köztársasági elnök megbízásából – Magyar Ezüst



Érdemkereszttel tüntette ki Perényi Csillát, az iskola igazgatónőjét, a kanadai magyarság kiemelkedő személyiségét.

Az amerikai magyar iskolák oktatásáról tanácskozott New Yorkban Szilágyi Péter helyettes államtitkár

Az amerikai magyar iskolák oktatással foglalkozó találkozóján vett részt New Yorkban Szilágyi Péter, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára. A találkozót az Egyesült Államokban működő magyar iskolák évente rendezik meg, tapasztalatcsere és továbbképzés céljából, amerikai és Magyarországról érkezett előadók közreműködésével. A New York-i főkonzulátuson rendezett idei találkozón – mint Szilágyi Péter helyettes államtitkár az MTI-t tájékoztatva elmondta – nyolc szövetségi állam tizenöt magyar iskolájának képviselői vettek részt, az Egyesült Államok nyugati és keleti partvidékéről egyaránt. Az idei tanácskozás központi témája a családközpontú iskola volt. Szilágyi Péter az MTI-nek elmondta: a nemzetpolitikai államtitkárság kifejezett célja a külföldi magyar iskolák megerősítése, s ennek érdekében még márciusban kérdőíveket küldtek a szerte a világban működő, összesen 212 magyar iskolának. A miniszterelnökség azt tudakolta tőlük: kik oktatnak, a tanárok milyen képzettségűek, milyen tananyagból oktatnak és milyen gyakoriak a foglalkozások, valamint a jövőben milyen segítségre lenne szükségük. „Az Egyesült Államokban 33 magyar iskola működik, s a kérdőívekre adott válaszokból kiderült, hogy vannak olyan iskolák is, ahol képzett, amerikai diplomával is rendelkező tanárok dolgoznak” – mondta el az MTI-nek Szilágyi Péter. Kiemelte a massachusettsi Bostonban működő, Boscola nevű magyar iskolát és a floridai Fort Lauderdale-i magyar iskolát, mint a két legkiválóbb amerikai magyar intézményt. A helyettes államtitkár arról is tájékoztatott, hogy a legtöbbben terembérléshez, oktatási eszközök vásárlásához, és szakmai továbbképzési lehetőségekhez kértek támogatást a budapesti kormánytól. „A munka elején vagyunk, és a tanácskozás résztvevőinek bejelentettem, hogy pályázati rendszert dolgozunk ki a támogatások elosztására” – hangsúlyozta a helyettes államtitkár. Hozzátette: egyre nagyobb az igény a hétvégi magyar iskolákra.

